

obzornik

glasilo delovne skupnosti

Združena sredstva za skupni razvoj

VSE VEČJA PORABA ELEKTRIČNE ENERGIJE, KI JO ZAHTEVATA MODERNIZACIJA GOSPODARSTVA IN POVEČANA POTROŠNJA V GOSPODINSTVIH, NAS JE KRATKOMALO PRIPELJALA V STANJE, KO ENERGETSKI VIRI NISO KOS NOBENIM POVEČANJEM GOSPODARSKIH ZMOGLJIVOSTI. TAKO STANJE NAS JE MED IZGRADNJO NOVIH INDUSTRIJSKIH KAPACITET (NOVA TOVARNA IVERNIH PLOŠČ, NOV OBRAT KOVINOPLASTIKE V NOVI VASI IN DRUGI) PRISILILO, DA SI CIMPRED POIŠČEMO DODATNE ENERGETSKE VIRE.

Da bi si zagotovili zadostno količino električne energije z ustrežno kvaliteto, stalnostjo in zanesljivostjo, so največji potrošniki električne energije — gospodarske organizacije v občini — že 12. junija 1974 sklenile samoupravni sporazum o sofinanciranju visokonapetostnih daljnovodov v občini Cerknica. Čeprav gre za investicijske naložbe, ki sodijo v pristojnost drugih, nas je uresničevanje srednjeročnega programa na področju investicij potisnilo v iskanje takojšnjih rešitev. Skupnost temeljnih organizacij združenega dela Elektro Ljubljana kot pristojni upravljalec tovrstnih objektov, do leta 1980 ni imel v načrtu izgradnje novih elektroenergetskih kapaci-

tet na našem področju. To so opravičili predvsem z večjimi potrebami na drugih področjih in seveda s pomanjkanjem sredstev.

Dejstvo je, da vprašanje električne energije v naši republiki ni novo in da se z njim spopadamo že kar precej let, ko skušamo z najrazličnejšimi viri sredstev in investicijami uskladiti proizvodnjo električne energije s potrošnjo, ki nas je verjetno preveč nekontrolirano pripeljala v precejšnjo energetskega zagato.

Zaradi tako obsežnih problemov v republiki smo se v občini zavedali, da lahko konkretno oskrbo našega področja z električno energijo v tem srednje-

ročnem obdobju rešimo le z lastnim združevanjem sredstev.

Podpisnice sporazuma so se skupaj z Elektro-Ljubljana dogovorile za:

— izgradnjo 110 kilovatnega dvosistemskega daljnovoda Logatec—Cerknica, ki bo v prvi fazi (do izgradnje razdelilne transformatorske postaje 110/20 kilovoltov v Cerknici) obratoval z napetostjo 20 kilovoltov;

— izgradnjo novega 20 kilovoltnega daljnovoda Cerknica—Zirovnica (prva 2,2 kilometra bo daljnovod v železni, naprej pa v leseni izvedbi drogovi);

— izgradnja novega 20 kilovoltnega daljnovoda Zirovnica—Stari trg prek Gornjega jezera (leseni drogovi).

V Zirovnici je že sedaj odcep daljnovoda, ki gre na Bloško planoto, tako da bo z novimi elektroenergetskimi objekti pokrito praktično celotno področje občine.

Začetna predračunska vrednost celotne investicije je znašala lani 16,5 milijona dinarjev, letos pa se je povzpela kar na 26,5 milijona din. Inflacija je tudi tukaj opravila svoje. Vsekakor pa je nova predračunska vrednost dokončna, ker so v okviru teh zneskov že sklenjene končne pogodbe.

Elektro-Ljubljana, ki je izvajalec del, je začel z deli pri daljnovodu Cerknica—Logatec v oktobru, zaključek investicije pa bo v prvem polletju leta 1976. Za daljnovod Cerknica—Stari trg so bila dokončno zbrana sredstva podpisnikov v tem mesecu, tako da bo Elektro-Ljubljana lahko takoj pričela z deli in jih ob ugodni zimi končala v prvem trimesečju prihodnjega leta.

Od skupnega zneska investicije zagotavljajo:

podpisniki sporazuma 10,4 milijona dinarjev ali 39,2 %, Elektro-Ljubljana 8,4 milijona dinarjev ali 31,8 % in Ljubljanska banka 7,6 milijona dinarjev ali 29 % vseh sredstev. Delež Ljubljanske banke — podružnice Ljubljana pomeni kredit, ki ga bo odplačevala Elektro-Ljubljana.

Pri sporazumu moramo podčrtati še nekaj. Takšen samoupravni sporazum na področju financiranja elektroenergetskih objektov visoke napetosti je v naši republiki prvi. Znova so naši kolektivi pokazali visoko upravljalško zrelost in dokazali, da se da združeno z zaviranimi rokami tudi v času suše investicijskih dinarjev napraviti velika dela. Še nekaj moramo poudariti: sodelovanje z Ljubljansko

banko — podružnico Ljubljana je bilo zelo dobro, saj je banka priskočila na pomoč podpisnikom prav v času podražitev, se pravi v času, ko smo bili pomoči najbolj potrebni.

Za zaključek naj povemo še to, da je bil med podpisniki za financiranje deleža podpisnikov izdelan ključ na osnovi uporabe sedanjih in prihodnjih industrijskih zmogljivosti (srednjeročni plan do leta 1980) in da računamo, da bo električne energije po končani investiciji dovolj za industrijsko proizvodnjo, za gospodinjstva in ostale potrošnike vsaj za naslednjih petnajst let.

In morda še nekaj nadrobništev o tem, koliko je vsak podpisnik prispeval sredstev k združeni akciji financiranja elektroenergetskih objektov v občini Cerknica: Brest Cerknica 6.212.000 din, Kovinoplastika Lož 1.898.000 din, Jelka Begunje 413.000 din, Novolit Nova vas 354.000 din, KZ Cerknica 341.000 din, Transavto Marof 289.000 din, Kovind Unee 281.000 din, GG Snežnik in Cerknica 246.000 din, Kartonažna tovarna Rakek 184.000 din in Grašiče Cerknica 132.000 din.

D. Mlinar

Ob Dnevu republike

Ko se spominjamo rojstva republike v ognju revolucije, se spominjamo tistega večno prisotnega trenutka, ko je republika jugoslovanskih narodov in narodnosti s svojo svobodoljubno rdečo zvezdo zasijala sredi gluhega molka in goste teme vse podjarmljene Evrope, potem, ko sta tri leta plamenela in se na jugoslovanskih nepokornih tleh razvnela narodnoosvobodilni boj in socialistična revolucija.

To so bili dnevi AVNOJ-a in novo rojene republike, katere prestolnica se je selila iz kraja v kraj, skupaj z bitkami in s svojimi borci. To so bili dnevi prvih narodnoosvobodilnih odborov, v katere je prvič v svoji zgodovini ljudstvo volilo samo sebe, čisto blizu težkih bojev, kjer je še divjal zakon brezzakona in strahotnih zločinov okupatorjev in domačih izdajalcev.

In rodila se je svojevrstna, pomembna, samonikla...

Ze trideset let gradimo na tleh, kjer je bila s težkimi boji ustvarjena oblast delavskega razreda in utemeljena nova država, družbo, za katero so se bojevali njeni graditelji, borci, družbo, kjer vlada resnična delavčeva oblast. Zato so tudi naši delovni uspehi v svobodi v stalnem vzponu, kajti revolucije nismo smeli niti nismo mogli drugače razumeti, kot da jo korak za korakom nadaljujemo. Ne samo z obljubami, v vsakdanjem življenju težimo k oblasti združenega dela. In republika, ki je med najhujšim vojevanjem negovala globoko človečnost in skrb za človeka, v teh tri destih letih miru in svobode prav tako bedi nad svojo varnostjo, in ničesar in za nobeno ceno ji ne sme porušiti njene neomajnosti, zgrajene iz granita naše trdne volje in odločnosti, da ostanemo svobodni, samostojni in svoji.

Naša pot je pot socialističnega samoupravljanja in graditve republike združenega dela, bratstva in enotnosti enakopravnih narodov in narodnosti, neuvrščenosti, miru in socializma ter sodelovanja med vsemi narodi sveta.

Ob Dnevu naše republike iskreno čestitamo vsem našim delavcem in občanom!

Ob Dnevu republike — nova delovna zmaga. Ob sodelovanju Gozdnega gospodarstva in Bresta je bilo odprto mehanizirano skladišče lesa

Komunisti o prihodnjih nalogah

DOHODKOVNI ODNOSI IN SAMOUPRAVNI PLAN — BISTVENE NALOGE V STABILIZACIJSKI POLITIKI IN POGLABLJANJU SAMOUPRAVLJANJA

ZADNJE DNI OKTOBRA JE CENTRALNI KOMITE ZKS ORGANIZIRAL ZA SEKRETARJE OBČINSKIH KOMITEJEV IN MED-OBČINSKIH SVETOV ZVEZE KOMUNISTOV NEKAJDNJEVNE SEMINARJE, POSVEČENE AKTUALNIM POLITIČNIM NALOGAM, PRED KATERIMI STA ZVEZA KOMUNISTOV IN CELOTNA NAŠA DRUŽBA NA RAZLIČNIH PODROČJIH DRUŽBENEGA ŽIVLJENJA: URESNIČEVANJE USTAVE, RAZVOJ SAMOUPRAVNIH ODNOSOV, POLITIKA GOSPODARSKE STABILIZACIJE, KULTURNA POLITIKA, DELOVANJE IN ORGANIZIRANOST DRUŽBENO POLITIČNIH ORGANIZACIJ, RAZVOJ SPLOŠNEGA LJUDSKEGA ODPORA IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE... NAJ IZLOČIM LE NEKAJ NAJBOLJ BISTVENIH IZHODIŠČ ZA PRIHODNJE NALOGE.

V dograjevanju samoupravne sistema je bistven zakon o združenem delu, katerega osnutek je v javni razpravi. Pomenil bo namreč vez med ustavnimi določili in samoupravno prakso v tem smislu, da bo urejeval vsa samoupravna razmerja, da bo torej novi ustavni sistem konkretiziral in podrobno opredelil. Izhodišče, pa tudi osnovna politična naloga pri tem sta uresničevanje dohodkovnih odnosov. Dohodek, ki se finančno res prikaže v TOZD, ni njen, ampak je to skupno ustvarjeni dohodek celotnega združenega dela in na osnovi družbene lastnine, zato se tudi deli med vse dejavnike na osnovi vloženega živega in minulega dela.

V praksi je seveda ta razmerja veliko težje pravilno urediti, pogosto prav zaradi zakoreninjenega podjetniške miselnosti, ki tako ustvarjeni dohodek pojmuje kot dohodek podjetja, ustvarjenega na osnovi kolektivno-privatne lastnine podjetja. Zaradi takih pojmovanj tudi v naši občini ugotavljamo, da niti TOZD niti druge oblike združenega dela (SOZD) ne zaživijo.

Preseganje takih odnosov, grajevanje in povezava celovitega združenega dela v reproduktivne dohodkovne celote, kamor so medsebojno povezani vsi, ki sodelujejo pri ustvarjanju dohodka — od pridobitve surovin do proizvodnje in trgovine — je naša glavna skrb, ob tem pa je vrsta drugih nalog: urejanje odnosov med TOZD, med skupnimi službami in višjimi povezavami; urejanje delovanja samoupravnih organov, kjer ni zgolj zbor delavcev oblika neposrednega odločanja, ampak tudi delegatski delavski svet, če so delegatska razmerja v resnici vzpostavljena; urejanje odnosov med samo-

upravnimi organi in poslovodnimi organi; resnično ustvarjalno delo delavske kontrole ne v smislu oblikovanja še enega organa, ampak za uresničitev funkcije kontrole, se pravi, spremljanja lastnih odločitev v sklopu vseh ostalih samoupravnih funkcij (odločanja, izvajanja itd.).

Drugi pomemben sklop vprašanj in nalog se nanaša na uresničevanje politike gospodarske stabilizacije. Določeni rezultati so doseženi v občini in v širši družbi, gre pa za zaustavljeno rast naraščanja cen in inflacije, varovanje zunanje likvidnosti države, rast industrijske proizvodnje, vendar pa še ni obvladano

območje delitve (naraščanje investicij, skupne in splošne porabe, osebnih dohodkov itd.), niso še sprejeti sistemski akti (zakoni o planu, denarnih odnosih, združenem delu), združeno delo je nepovezano in podobno.

Zato stabilizacijska politika ostane še naprej dolgoročno usmeritev. Bistveno pri tem je, da srednjeročne načrte razvoja 1976—1980 povsod, od TOZD do federacije pripravimo kot stabilizacijske načrte. Pri teh načrtih ne gre več za klasične plane, na primer v TOZD v smislu proizvodno-finančnega plana, ampak za samoupravni plan, ki mora upoštevati vse odnose dohodkovne povezanosti do drugih TOZD, krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Prav tako tudi pri planu krajevnih skupnosti ne sme iti zgolj za program akcij, ki si jih zastavi njihov organ, ampak za njihov plan kot samoupravne skupnosti, kjer morajo biti vključeni elementi plana TOZD in SIS, ki so povezani z njimi. V takih planih TOZD in krajevnih skupnosti morajo biti vsebovana vsa delovna področja, tudi politika zaposlovanja, socialna politika, varstev okolja, splošni ljudski odpor in družbena samozaščita in tako naprej.

J. Frank

Najprej izhodišča

S SEJE SVETA ZVEZE KOMUNISTOV SOZD SLOVENIJALE

Svet Zveze komunistov SOZD Slovenijales je 20. novembra letos med drugim razpravljal o razgovorih, ki so bili na političnem aktivu pri Centralnem komiteju ZKS. V tej razpravi je sodeloval tudi tovariš Edvard Kardelj, zato je le-ta toliko bolj pomembna.

Nekatere stvari so sedaj jasnejše, kar zadeva združevanje. Pogledi na združevanje so bili na seji aktivna ocenjena kritično in konstruktivno in bodo močna podlaga za dopolnjeni samoupravni sporazum o združitvi.

Z večjo aktivnostjo in večjo jasnostjo je treba nekatere stvari speljati v hitrejšo uresničevanje ustavnih določil in v boljšo samoupravno organiziranost.

Na seji sveta je bilo sprejeto stališče, da je plan osnova za konkretno povezovanje. Zato se

je potrebno takoj lotiti planiranja v TOZD oziroma v združenih delovnih organizacijah. Le-te morajo prek SOZD uskladiti svoje programe tako s temeljnimi organizacijami trgovine kot z ostalimi temeljnimi organizacijami proizvodnje. Le tako se bomo lahko pogovarjali o skupnem usklajenem in samoupravno dogovorjenem razvoju programu.

Sprejet je bil tudi zaključek, naj se takoj oblikuje strokovna skupina, ki bo pripravila osnutek dopolnjenega samoupravnega sporazuma o združitvi. Ob tem je bila izražena želja, naj bi bil vodja te strokovne skupine Brestov predstavnik, ker ima Brest na teh področjih veliko izkušenj. V tej strokovni skupini bodo sodelovali tudi pravniki in ekonomisti iz drugih delovnih organizacij, ki se združujejo v SOZD.

Da bi bila vsa ta prizadevanja še bolj popolna, je komisija za sodelovanje z drugimi sistemi (Jugodrho), ki so združeni v SOZD, imela posebne razgovore. Rezultate teh razgovorov je komisija posredovala na seji sveta.

Izkušnje le-teh pa bodo prišle prav za naše prihodnje prizadevanje pri učinkovitem združevanju in povezovanju. J. Klančar

Z enega izmed zborov delavcev v TP Cerknica

Sindikalna lista 1976 in mi

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je razpravljalo o osnutku Sindikalne liste za leto 1976. Sprejelo je tudi postopek in roke za javno razpravo.

Sindikalna lista enotno ureja posamezna vprašanja, ki jih vsebuje družbeni dogovor za območja, samoupravni sporazumi po panogah ter interni akti v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela.

Se preden bi obrazložili osnovne spremembe v Sindikalni listi, naj opozorimo na dokaj bistveno vprašanje:

Sindikalna lista nima neposredne pravne veljave. Stališča in določila iz Sindikalne liste stopijo v veljavo šele, ko bodo z zavzemanjem sindikalnih organizacij in ostalih udeležencev samoupravnega sporazumevanja postala sestavni del samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Šele tedaj veljajo sankcije za nespoštovanje teh določb. Prav gotovo, da so sindikalne organizacije dolžne zagotoviti dosledno spoštovanje stališč Sindikalne liste v mejah razpoložljivega dohodka določil družbenega dogovora o višini skupne porabe.

Sindikalna lista 1976 ne prinaša bistvenih novosti. Naj omenimo nekatere spremembe:

1. Najnižji osebni dohodek zagotavlja delavcu materialno in socialno varnost in mora po Sindikalni listi 1976 znašati najmanj 60 odstotkov povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji. Vsak udeleženec samoupravnega sporazuma mora v svojem letnem planu opredeliti znesek najnižjega osebnega dohodka glede na svoj normalni poslovni uspeh. Najnižji osebni dohodek se med letom povečuje skladno s gibanjem povprečnih osebnih dohodkov na delavca v SR Sloveniji.

2. Najvišji osebni dohodek je rezultat uspešnosti gospodarjenja in osebnega delovnega uspeha delavca.

3. Nadomestilo za čas bolezni do 30 dni ne sme biti nižje od 90 odstotkov osebnega dohodka delavca v minulem letu. Osnova za obračun nadomestila se usklajuje vsake tri mesece v skladu z gibanjem osebnih dohodkov v SR Sloveniji in sicer v taki višini kot bo to ugotovila in objavila zdravstvena skupnost Slovenije v prilogi Delavske enotnosti.

4. Dodatek na minulo delo in dodatek za omejevanje fluktuacije delavcev določa Sindikalna lista do najvišjega možnega zneska. To pomeni do 12 oziroma 5 odstotkov, kar je odvisno od določil samoupravnega sporazuma organizacije združenega dela.

5. Dnevnice za potovanje v državi:

— za odsotnost od 8 do 12 ur največ 100 din,

— za odsotnost nad 12 ur največ 160 dinarjev.

6. Stroški za prenočevanje znašajo na podlagi predloženega računa največ 190 dinarjev, če delavec ne predloži računa, pa 80 dinarjev.

7. Kilometrine

Za uporabo osebnega avtomobila v službene namene znaša nadomestilo 1,50 dinarjev za prevoženi kilometer.

8. Regres za prehrano znaša na delavca največ 300 dinarjev na mesec. Ta regres pripada tudi vajencem, dijakom in študentom na praksi.

Na podlagi zdravniškega spričevala, da ima delavec dietno hrano, se takemu delavcu izplačajo vrednostni boni največ do 300 dinarjev mesečno.

Regresa za prehrano se v nobenem primeru ne sme izplačevati v gotovini.

9. Nagrade študentom in dijakom na praksi ne smejo biti nižje od 720 dinarjev in ne višje od 60 odstotkov osebnega dohodka na delavca v SR Sloveniji v minulem letu.

10. Regres za letni dopust se oblikuje v višini najmanj 1.100 in največ 1.300 dinarjev na zaposlenega. Regres gre tudi učencem v gospodarstvu.

Omenili smo važnejše spremembe in določila, ki bodo prav gotovo našla svoje mesto v planu naših temeljnih organizacij. Želimo poudariti, da merila delitve dohodka in osebnih dohodkov v našem samoupravnem sporazumu niso v nasprotju s Sindikalno listo. To navajamo predvsem zaradi napačnega razlaganja posameznikov o vlogi Sindikalne liste.

Zavzemati pa se moramo za tako gospodarjenje, ki bo omogočilo stimulativno nagrajevanje in zadovoljevanje osebne, splošne in skupne porabe vseh zaposlenih ob stalnem naraščanju učinkov gospodarjenja.

B. Mišič

Decembra bomo volili

Skupni delavski svet je na svoji pretekli seji v skladu z določili naših internih splošnih aktov sklenil razpisati volitve v delavske svete temeljnih organizacij in Skupnih dejavnosti ter v skupni delavski svet. Konec decembra bo namreč potekel dveletni mandat članom teh organov, ki so bili izvoljeni ob novi samoupravni organiziranosti.

VOLITVE BODO V VSEH TOZD IN V SKUPNIH DEJAVNOSTIH 24. DECEMBRA 1975,

razen v Tovarni ivernih plošč, kjer bodo volitve kasneje, ko se bo organizacijsko in kadrovske formirala nova tovarna ivernih plošč. Dotlej pa naj bi zbor delavcev podaljšal mandat dosedanjim članom organov upravljanja. V januarju pa bodo voljeni oziroma imenovani izvršilni in drugi organi upravljanja kot jih določajo naši temeljni splošni akti.

24. decembra bodo tam, kjer je to potrebno, tudi nadomestne volitve v splošne delegacije za samoupravne interesne skupnosti.

Ob tej priložnosti velja posebej opozoriti na čim širšo in demokratično predvolilno aktivnost, ki jo bo potrebno opraviti v vseh naših temeljnih samoupravnih enotah. Zagotoviti bo potrebno pravilno sestavo novih organov, kar zadeva zastopnost žensk in mladine, zlasti pa zastopnost vseh delov naše delovne organizacije. Le tako bo delegatski sistem, ki je vtkan v našo samoupravno organiziranost, resnično zaživel. To pa je odgovornost nas vseh, predvsem pa družbeno-političnih organizacij v našem podjetju.

B. Levec

Zaključna faza proizvodnega procesa: pakirni oddelek v Tovarni pohištva Cerknica

Beograjski Salon pohištva

BEOGRAJSKI SALON POHIŠTVA, TRINAJSTI PO VRSTI, JE OD PRL GAJKO UBIPARIP, ČLAN ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA. 285 DOMAČIH IN 97 TUJIH RAZSTAVLJALCEV JE PRIKAZALO NOVOSTI IZ SVOJIH PROIZVODNIH PROGRAMOV NA VEČ KOT 50.000 KVADRATNIH METROV RAZSTAVNEGA PROSTORA. JUGOSLOVANI SMO POKAZALI PRECEJ NOVIH MODELOV; PO NEKATERIH PODATKOV JE KAR 70 ODSOTKOV DOMAČIH RAZSTAVLJALCEV RAZSTAVLJALO NOVE MODELE.

Brest je letos drugič razstavljal v sklopu razstavnega prostora Slovenijalesa. Za razliko od prejšnjih let smo tokrat vključili v okvir lastnega razstavnega prostora tudi vzorce, namenjene izvozu v Sovjetsko zvezo in Vzhodno Nemčijo. Tako smo lahko tudi domačim kupcem prikazali naše nove modele:

— dnevno sobo OLGA, sestavljeno iz regala v mazer furnirju, sedežne garniture URŠKA v novem blagu, v katerem so bili tapcirani tudi stoli 8111 in 8112 ter nove klubske mize 8150 in jedilne mize 8141;

— dnevno sobo ZOJA, sestavljeno iz regala z masivnimi letvicami na fronti, sedežne garniture MERALL in novo sedežno garnituro M-74;

— dnevno sobo LANA, sestavljeno iz regala v hrastovem fine line furnirju, sedežno garnituro URŠKA in jedilno garnituro M-75;

— regal BRITT z jedilno garnituro M-75 v hrastu, luženem na temno;

— regal ULA z jedilno garnituro M-75 v svetlem hrastovem fine line furnirju.

Kot novosti smo pokazali tudi sedežni garnituri Y-19, tapcirani v novem blagu, kuhinjske sestave NIKA ter elemente SAVOJA, ki so namenjeni opremiti kuhinj ter tudi kopalnic in jedilnih kotov, z novimi dodatki pa tudi opremiti samskih in otroških sob. V programu SAVOJA so bile novosti sedežna garnitura, jedilna garnitura in postelja.

Na preostalem prostoru smo pokazali naš komercialni program: DRAGICO, KATARINO, TANJO, MOJCO, KOLOMBINO, DETEL, jelovi jedilni garnituri, GAMO IN VEGO 74/S ter izdelke iz polietilena.

Zanimanje za izdelke je bilo precejšnje, predvsem pa za garnituro Y-19, sedežne elemente SAVOJA, jedilno garnituro M-74, kuhinjo NIKA ter regal OLGA. Oba izvozna izdelka — regal OLGA in jedilno garnituro M-74 pa bo potrebno še dodelati. Po mnenju mnogih bi z izboljšano mizo M-74 in dodatno komodo prišli do nove kvalitetne jedilnice.

Sedežne garniture PELE, UNION in JEZERSKO, ki jih je izdelal

lala naša vzorčna delavnica in so bile razstavljene pri ALPLESU in JELKI iz Begunj, niso doživele pričakovanega zanimanja. Verjetno je temu vzrok precej neposrečena izbira tapetniškega blaga.

Drugi dan sejma je mineval v nestrpnem pričakovanju nagrad. Letos je bil že desetič podeljen ZLATI KLJUČ, najvišje priznanje Salona, nagrade pa so podeljevali še revija Naš dom za najlepše urejen ambient, ULUPUS za designe in Dizajn center za designe.

Zlate ključe so dobili MEBLO za jedilno garnituro, LIPA Ajdovščina za fotelj ELASTIC, GARANT Polzela za sistem pohištva

GARANT in ŠIPAD Varda za predsobno garnituro NORD.

Meblo je znova dokazal svojo vrednost v oblikovanju, saj je doslej dobil že osem zlatih ključev in dve diplomi. Brest je doslej dobil diplomu leta 1970.

Zlato skrinjo — priznanje revije Naš dom je letos dobilo Splošno mizarstvo Grosuplje za ambient otroške sobe 1 2 3. Doslej je Brest dobil dve Zlati skrinji. Nagrade ULUPUS so individualne.

Med desetimi podeljenimi »Diplomami dobrih dizajnov« je dobil Brest diplomu za sistem polic SAVOJA. Mislim, da tudi rezultat prejetih odličij kaže naše stanje na področju oblikovanja, prav tako pa tudi na žal vse preveč neresno lotevanje izdelave vzorcev, improviziranja in podobno.

Spet nas čakajo novi sejmi in razstave. Mislim, da smo se doslej iz prakse dovolj naučili in da bomo z resnejšim delom lahko dosegali še boljše uspehe.

V. Harmel

Potrošniški krediti

Potrošniške kredite dajejo banke in organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s proizvodnjo ali prometom blaga, za katerega se daje kredit po uredbi o splošnih pogojih za potrošniške kredite.

Organizacije združenega dela smejo potrošniške kredite dovoljevati končnim potrošnikom za nakup trajnih potrošnih dobrin in drugih industrijskih proizvodov domače proizvodnje, med katere štejemo tudi proizvode v kooperaciji s tujimi proizvajalci v skladu z uredbo o dolgoročni proizvodni kooperaciji med domačimi organizacijami in tujimi osebami.

Ne glede na to so dovoljeni potrošniški krediti za nakup knjig, za nakup ozimnice v času od 1. avgusta do 1. decembra, za nakup premoga, čeprav je cena za mersko enoto manjša od 1000 dinarjev.

Potrošniški kredit lahko dobi:

- delavci v rednem delovnem razmerju,
- podoficirji, oficirji in uslužbenci Jugoslovanske ljudske armade,
- upokojenci in invalidi,
- osebe samostojnih poklicev, ki so socialno zavarovane,
- imetniki zasebnih obrtnih delavnic,
- individualni kmetijski proizvajalci,

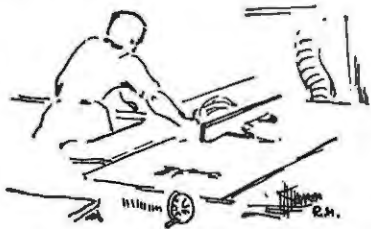
— dijaki, študentje in drugi, ki niso v delovnem razmerju, vendar samo za nakup knjig.

Potrošniške kredite je dovoljeno dajati največ do tehle zneskov:

- delavcem v rednem delovnem razmerju — do tretjine skupnega čistega osebnega dohodka;
- upokojemcem in invalidom — do tretjine skupne pokojnine oziroma invalidnine;
- osebam samostojnih poklicev — do tretjine skupnega zneska; za katerega plačujejo prispevek za zdravstveno zavarovanje;
- imetnikom zasebnih obrtnih delavnic do tretjine osnove, od katere jim je bil odmerjen davek iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti;
- individualnim kmetijskim proizvajalcem — do tretjine osnove, od katere je bil odmerjen prispevek oziroma davek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti za preteklo leto;
- dijakom in študentom ter drugim osebam, ki niso v delovnem razmerju — do 800 dinarjev.

Roki vračanja potrošniških kreditov ne smejo biti daljši:

- kot 10 mesecev za nakup premoga,
- kot 36 mesecev za nakup avtomobila,
- kot 24 mesecev za nakup industrijskega blaga.

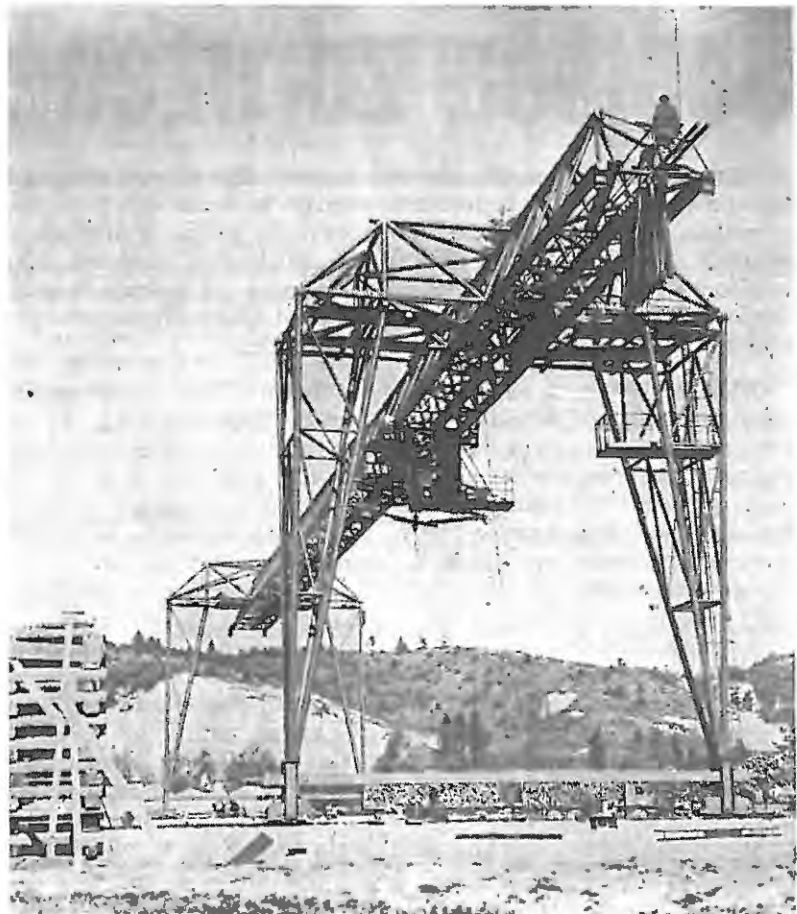

Ob sklepanju kreditne pogodbe mora uporabnik kredita vplačati v gotovini najmanj:

- 10 odstotkov za nakup avtomobila,
- 15 odstotkov za nakup pohištva in bele tehnike,
- 20 odstotkov za ostale industrijske proizvode.

Razen omenjenih kreditov pa dajejo banke tudi gotovinski kredit za dvanajst mesecev in brez pologa za posamezne nujne primere kot so smrt, rojstvo, selitev, bolezen in podobno.

S. ZIDAR

Z gradbišča nove tovarne ivernih plošč. Svečana otvoritev bo predvidoma sredi januarja prihodnjega leta

Plod sodelovanja

MEHANIZIRANA OBDELAVA OBLOVINE IGLAVCEV NA MAROFU — OB TOVARNI LESNIH IZDELKOV STARI TRG

Izgradnja mehaniziranega postrojenja ob Tovarni lesnih izdelkov za lupljenje, krojenje, sortiranje in merjenje oblovine iglavcev grede h koncu in bo svečano odprto 28. novembra — ob Dnevu republike. Ta delovni uspeh Gozdnega gospodarstva Postojna je plod skupnih dogovorov, ki so se pričela med lesno industrijo in gozdarji pred nekaj leti. S to investicijo gozdarji dejansko končujejo program izgradnje mehaniziranih skladišč na svojem gozdno-gospodarskem območju. Težko fizično delo gozdnih delavcev bo tako precej lažje, čas izdelave gozdnih sortimentov pa se bo bistveno skrajšal.

Centralno mehanizirano skladišče ima to prednost, da je tehnološko povezano z novo žagalnico, ki jo je zgradil Brest. V drugi fazi izgradnje žagalnice bo le-ta lahko predelala glavnino hlobovine, ki se bo zbiral na mehaniziranem skladišču. To je bil tudi cilj skupnega načrtovanja med lesarji in gozdarji. Tehnološka pot od drevesa v gozdu do deske bo s tem bistveno skrajšana in bo praktično v proizvodnem procesu tekla od začetka do konca.

Ta investicija lesne industrije in gozdarjev so praktičen začetek uresničevanja tesnejšega sodelovanja med gozdarji in lesarji.

S temi investicijami bo v dobri meri rešeno tudi vprašanje odpadkov, ki se bodo zbirali na enem mestu v obliki sekancev, žagovine ali kosovnih odpadkov ter transportirali do kasnejših porabnikov. Tako žaga in postrojenje za obdelavo iglavcev predstavljata zaokroženo tehnološko celoto. Z izgradnjo teh dveh industrijskih objektov bomo lahko tudi praktično začeli uresničevati predelavo hlobovine po debelinskih razredih.

Kapaciteta mehaniziranega skladišča za lupljenje, krojenje, merjenje in sortiranje hlobovine bo zadostna za predelavo vseh količin oblovine, ki gravitira na to območje.

Za konec lahko rečemo, da je v Starem trgu zrasla močna in sodobna kapaciteta primarne obdelave in predelave gozdnih sortimentov, ki se lahko primerja s podobnimi v razvitem svetu.

D. Mazij

Novo mehanizirano skladišče za sortiranje in obdelavo hlobovine na Marofu — ob Tovarni lesnih izdelkov Stari trg

Delovna in poslovna disciplina

V prizadevanjih za stabilizacijo gospodarstva smo v našem stabilizacijskem programu ugotovili, da moramo povečati storilnost. To pa lahko napravimo le, če smo ustrezno organizirani, če si dosledno prizadevamo, da delovni čas najbolje izrabimo.

Kaj to pomeni? Čim manj odsotnosti z dela, po drugi strani pa je treba organizirati delovno mesto tako, da smo na delovnem mestu učinkoviti, da so izgube časa zaradi osebnih in drugih potreb najmanjše. V našem poslovnem življenju moramo uvajati nove, sodobnejše načine organizacije.

Vse to pa zahteva od nas več zavestne discipline, sicer se nam kažejo posledice kot so neučinkovitost, neažurnost, slaba kakovost in podobno.

Na primer: ravno sedaj pripravljamo predlog gospodarskega načrta za prihodnje leto. V tej verigi sodeluje mnogo ljudi z različnih področij delovanja. V metodologiji so natančno določena opravila in roki. Če vsakdo ne napravi določenega dela v določenem času, se nam zavleče sprejem načrta.

Ali drugi primer: skladiščnik ne poroča takoj, ko je izdal izdelek. To ima za posledico, da pregled zalog ne ustreza dejanskemu stanju, prav tako pa tudi ne pregled prodaje.

Take primere bi lahko našli na vseh poslovnih področjih. Delavski sveti so v zadnjem času sprejeli vrsto ukrepov, da se okrepi odgovornost in povečata delovna in poslovna disciplina. Vse to pa ima glavni cilj, da bi z večjo storilnostjo dosegli večji dohodek, kar je v interesu nas vseh.

J. Hren

Sodišča združenega dela

Razvoj samoupravnih odnosov in vse večja vloga delovnega človeka pri odločanju o delovnih pogojih in rezultatih dela sta pripeljala do čedalje širšega samoupravnega urejanja družbenih odnosov s samoupravnimi sporazumi, družbenimi dogovori, statuti in z drugimi samoupravnimi akti. Spore, ki izvirajo iz tako urejanih odnosov, pa poverjajo delovni ljudje, njihove organizacije in skupnosti samoupravnim sodiščem.

Organizacijo in način dela samoupravnih sodišč določajo samoupravni subjekti samostojno, brez posredništva države. V pogojih samoupravne socialistične demokracije ne morejo biti samo sodišča kot organi državne oblasti izvrševalci sodne funkcije. Samoupravna sodišča rešujejo spore — o tistih razmerjih, ki jih udeleženci spora sami urejajo, — ali izvirajoče iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo z ustreznimi samoupravnimi akti (sporazumi, statuti ipd.). V teh samoupravnih aktih so določeni pristojnost, sestava, organizacija teh sodišč in postopek pred njimi.

Samoupravna sodišča rešujejo z ustavo in zakonom določene vrste sporov iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, pa tudi spore, ki jih jim poverijo delovni ljudje, nastale iz medsebojnih razmerij.

Sodišče združenega dela je ena izmed vrst samoupravnih sodišč. Ostala samoupravna sodišča so še arbitraže, razsodišča, poravnalni sveti in druga samoupravna sodišča.

Sodišča združenega dela so bila ustanovljena decembra 1974 na podlagi nove ustave. Delimo jih na splošna in posebna.

Splošna sodišča združenega dela odločajo o pogojih za organiziranje temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, o zahtevah za varstvo pravic dela z družbenimi sredstvi ter drugih samoupravnih pravic in družbene lastnine, rešujejo spore o organiziranju in izločitvi temeljnih organizacij združenega dela, o spojitvi in razdelitvi organizacij združenega dela, o sklenitvi in izvajanju samoupravnih sporazumov o združevanju in medsebojnih razmerjih v združenem delu, o sklenitvi in izvajanju samoupravnih sporazumov o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti in o drugih sporih iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih odnosov.

Splošna sodišča združenega dela so pristojna reševati tudi spore o pridobitvi in prenehanju lastnosti delavca v združenem delu in spore o drugih samoupravnih pravicah in obveznostih delavcev iz medsebojnih razmerij v združenem delu v organizacijah združenega dela ter v drugih družbenih pravnih osebah.

Prav tako splošna sodišča združenega dela odločajo v sporih:

— o pravicah in dolžnostih, ki izvirajo iz razpolaganja s celotnim dohodkom, ki je bil dosežen z združevanjem dela in sredstev v TOZD in OZD;

— o opredelitvi in namenski uporabi dela dohodka, ki je rezultat dela v izredno ugodnih naravnih pogojih ali je rezultat izjemnih ugodnosti na trgu;

— o združevanju sredstev proti volji delavcev;

— o razporejanju dohodka v nasprotju z načeli in merili samoupravnih sporazumov o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov;

— kadar sindikalna organizacija odkloni podpis samoupravnega sporazuma, s katerim se urejajo medsebojna razmerja delavcev v združenem delu oziroma samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitve osebnih dohodkov.

Pravnik odgovarja

VPRAŠANJE:

Iz prednostne liste prosilcev za dodelitev Brestovih stanovanj je bilo videti, da v letu 1975 čaka na dodelitev stanovanj približno petdeset družin. Nekaterim družinam so bila stanovanja po veljavnih predpisih tudi dodeljena.

So pa tudi primeri, ko v Brestovih stanovanjih prebivajo občani, ki bi se morali ob prekinitvi delovnega razmerja izseliti, pa se ne; drugi spet pa se protipravno vseljujejo, ko zvedo za prazno stanovanje.

V obeh primerih so prizadeti ostali prosilci stanovanj, ki pričakujejo, da jim bo stanovanje dodeljeno po določenih pravilih o stanovanjskih razmerjih.

Menim, da o teh primerih nisimo dovolj obveščeni, zaradi česar prihaja med delavci do neuradnega govorjenja o teh stvareh, zato prosim za odgovor na naslednji vprašanje:

1. Kakšne sankcije veljajo za kršitelje iz drugega odstavka?

2. Ali pristojne službe na Brestu ukrepanje dovolj učinkovito in kakšna je odgovornost teh služb pred Brestovim kolektivom v primerih neučinkovitega ukrepanja?

ODGOVOR:

Delavcu, ki je postal imetnik stanovanjske pravice od organizacije združenega dela kot stanodajalca, je mogoče odpovedati stanovanjsko pogodbo, kadar mu preneha lastnost delavca po lastni izjavi (razen v primerih upokojitve) ali zaradi kazni, ki ima po samem zakonu za posledico prenehanje lastnosti delavca v združenem delu ali zaradi hujše kršitve delovnih obveznosti.

Rok za odpoved je tri mesece. Tako določa veljavni zakon o stanovanjskih razmerjih v svojem 67. členu.

V Sloveniji je deset splošnih sodišč združenega dela. Za območje občin Cerknica, Ilirska Bistrica in Postojna je sodišče združenega dela v Postojni.

Sodišča združenega dela so neodvisna, delati morajo v skladu z zakonom; sodniki teh sodišč morajo biti voljeni; sodijo v zboru (senatu treh oziroma petih sodnikov); njihovo delo je javno; uveljavljene sta tudi instančnost (več stopenj) sodišč združenega dela in pravica do obrambe.

Pri sojenju lahko sodelujejo sodniki (diplomirani pravnik z ustreznim strokovnim izpitom) ter delovni ljudje in občani kot sodniki in sodniki porotniki.

Sodišča združenega dela so pomembna ustanova za uveljavljanje in varovanje samoupravnih pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov.

A. Perčič

Vendar isti zakon določa še, da ni moč odpovedati stanovanjske pogodbe imetniku stanovanjske pravice, ki je »dopolnil 10 let delovne dobe ali krajšo dobo, določeno s splošnim aktom stanodajalca.«

Drugače je v primeru tako imenovane »nasilne« oziroma protipravne vselitve v trenutno nezaštevano stanovanje. V takih primerih je mogoča prisilna izselitev, in sicer po odločbi upravnega ali pa odločbi sodnega organa.

Ob prisilni izselitvi »nasilno« oziroma protipravno vseljenih stanovalcev ne pripadajo tistemu, ki je izseljen, niti najpotrebnejši prostori.

Tako zakon. Ne moremo in ne bomo pa se v tej rubriki spuščati v ocenjevanje »učinkovitosti službe«, ker potem povsem zapustimo okvir pravnih vprašanj. Povemo naj le, da službe ustrezno ukrepanje pri upravnih oziroma sodnih organih, kadar od organa upravljanja dobijo sklep oziroma obvestilo o potrebnosti takih ukrepov in da sta prav zdaj v postopku dva primera nezakonite vselitve, ki sta prišla celo do kazenskega obravnavanja.

Velja pa pripomniti, da je življenje v zvezi s stanovanjskimi vprašanji tako raznoliko in da nastopa toliko okoliščin, da je včasih prav nemogoče ravnati togo po zakonu in celo po samoupravnih splošnih aktih. Stanovanja zadevajo v spletu družbeno političnih interesov, dejanskih možnosti ali nemožnosti, intimnega — družinskega življenja, socialnih — zdravstvenih in drugih vplivov. V takih primerih pride pristojni organ v težak položaj, saj mu veljavna določila zakona in samoupravnega splošnega akta vedno ne podpirajo subjektivno oblikovanega občutka primernosti oziroma pravičnosti.

Z. Zabukovec

Knjižnica tudi v Starem trgu

V praznovanju občinskega praznika je sodelovala tudi občinska knjižnica Cerknica z otvoritvijo podružnične knjižnice v Starem trgu, v prostorih stare šole (Ljubljanska banka) v prvem nadstropju. Knjižnica ima 2000 knjig za mladino in odrasle, od tega 900 novih.

Odprta je dvakrat tedensko, v torek in četrtek od 16. do 18. ure.

H. Mele

Z enega izmed tečajev civilne zaštite

Nov računalnik

ZAMENJAVA STROJEV ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV

Sistemske stroje za avtomatsko obdelavo podatkov, ki smo jih postavili leta 1970, so izkoriščeni že skoraj do skrajnih možnosti. Stroji obratujejo v treh izmenah. V letu 1976 pa bo potrebno obratovanje tudi ob prostih dnevih. Kljub temu, da imajo dosedanja stroji velike možnosti, da so bili ob postavitvi zelo moderni in da so izredno hitri, smo jih uspeli v razmeroma kratkem času izkoristiti. Poleg Bresta obdeluje te podatke na računalniku, ki je na Brestu, še Kovinoplastika Lož in LIV Postojna. V zadnjem času pa se pripravlja na obdelavo tudi Transavto Postojna in KLI Logatec.

Sistemske stroje so najeti. Najemnina je glavni strošek pri obdelavi. Sedaj, ko so stroji izkoriščeni, so ekonomsko najbolj opravičljivi. V letu 1975 bodo obremenjeni povprečno s 380 urami mesečno. Največja možna obremenitev pa je 420 ur na mesec. V naslednjih letih nameravamo na Brestu uvajati nove obdelave. Nove obdelave nameravamo uvajati tudi delovne organizacije, ki so povezane v naš računski center. Zmožljivosti računalnika za uvajanje novih obdelav pa so premajhne. Tudi razvoj računalniške tehnologije je izredno hiter.

Vsa omenjena dejstva so nas privedla do tega, da smo začeli razmišljati o zamenjavi računalnika. Nov računalnik, ki naj bi bil ravno tako najet kot sedanji, naj bi omogočal dva do trikrat hitrejšo obdelavo.

Postopek za zamenjavo računalnika se je že pričel. Delavski sveti naših TOZD so že sklenili, naj se objavi razpis za zbiranje ponudb za nov računalnik. Prav tako je imenovana komisija za izbiro računalnika. Takoj, ko bo objavljen razpis, bo morala ko-

misija izdelati potrebno metodologijo in glede na ponudbe — pričakujemo najmanj štiri ponudbe, lahko tudi več, izbrati najustrenejši računalnik.

Glede na okvirne ponudbe in glede na najnovejšo odločbo o oprostitvi carine za računalnike računamo, da stroški novega računalnika ne bodo bistveno višji v primeri z dosedanjim.

Novi računalnik bo omogočal novo uvajanje avtomatske obdelave v Brestu in v delovnih organizacijah, s katerimi že sedaj sodelujemo. Že ob postavitvi bo, kljub veliko večjim kapacitetam, dokaj dobro izkoriščen. Nov računalnik naj bi omogočal tudi priključitev terminalov, ki naj bi prispevali k boljšemu informacijskemu sistemu v Brestu.

J. Otoničar

Stari računalnik ne zadošča več vse večjim potrebam

NAŠI LJUDJE

Vinko Žnidaršič je bil rojen 1936. leta. Zato prvi trenutek ne moreš verjeti, da teče že enaindvajseto leto, odkar dela na Brestu. Potem računaš na prste in ugotoviš, da je pričel graditi Brest že s svojim sedemnajstim letom, ko se je izučil za ključavničarja v letu 1953. V teh dvajsetih letih je doživel marsikaj, kar ga je počasi ustrojilo.

Med najbolj trpke spomine so dilo slabi odnosi, ki so nekaj časa bili v mehanični delavnici, ki jo je okrog leta 1958 prevzel mojster, poln spletk in še nestrokovnjak povrhu. Mlada kri je zavrela in Vinko je odšel za nekaj mesecev v Koper. Toda Notranjčeva kri ni voda in je duh po Cerkljanskem jezeru ter notranjskih gozdovih prisilil ubežnika, da se je vrnil na svoj Brest takoj, ko je odslužil vojaško obveznost.

Zatem je pet let spet minilo ob graditvi tedaj že velikega Bresta. Spominja se, kako je v tem času vodil posebno skupino za izdelavo ventilacij in podobnih instalacij. Delali so brez načrtov, po prostekih, na pamet ali pa tako, da so si poprej podobne načrte ogledali kod drugod. Tuje izvajalce oziroma njihovo delo so skrbno opazovali zato, da so zatem sami izdelali tako napravo: delali so in se učili.

V Tovarni pohištva Cerkljica je bil Vinko dve leti tehnolog rezil in šablona, naslednji dve leti vodja pogona, v prostem času pa se je učil za izpite na tehniški srednji šoli — strojne smeri.

V tem času je družba postavila pred delovne organizacije zahtevo po temeljitejšem opravljanju del v zvezi z varstvom pri delu. Čeprav Vinko ni bil preveč navdušen nad tem odgovornim in natančnim delom, ga je po prigovarjanju vendarle prevzel. Od tedaj dalje je na Brestu vseeno, ali rečeš varstvo pri delu ali Vinko Žnidaršič. Videti je kot da je rojen za to delo. Ker je prevzel službo za varstvo pri delu, se je vpisal na višjo šolo za varstvo pri delu.

O svojem delovnem področju pa pravi takole:

»Varstvo pri delu je v sedanjih časih že tako široko področje, da ga en sam človek ne more več v celoti obvladati. Vedno se pojavljajo nova vprašanja o tehnični izvedbi varstva pri delu, pravna vprašanja in predvsem vprašanja osebnega sodelovanja s prizadetimi delavci in vodilnimi kadri. Služba varstva pri delu je vedno med dvema ognjema: na eni strani so predpisi, inspektorji in poklicna zavest, na drugi pa dejansko življenje, prizadevanja za večjo proizvodnjo, plani in zahteve vodilnih delavcev. Lepa stran tega poklica pa so vzpodbudni rezultati, ko vidiš, da se je število težkih poškodb bistveno zmanjšalo, da so pogoji dela naših delavcev boljši, skratka, da se varnost pri delu izpopolnjuje in širi.«

Na prošnjo, naj reče besedo ali dve o Brestovem poslovanju in

samoupravljanju, je dejal: »Kar pomnim, na Brestu vedno nekaj investiramo, gradimo, preurejamo. Mislim, da je prav tako. Čeprav so s tem vedno povezane težave, se zavedam, da stopamo tako po neizogibni poti modernizacije in da odpiramo nova delovna mesta za izkoriščanje gozdov — najpomembnejšega naravnega bogastva Notranjske. Včasih me sicer zaboli, če zaradi nepretrgane verige investicij zanamirimo izboljšave, kar zadeva varstvo pri delu. Vendar zdaj, ko imam določene izkušnje, že uspevam pristaviti tudi lonček za svojo službo: to je, za varno delo in verjemite, da s tem tudi za boljše proizvodnjo.

Imam občutek, da pri nas na Brestu nimamo dovolj izbrušene odnosa do mlajših kadrov. Včasih ne znamo od njih dobiti tistega, kar bi lahko in tako njihov delovni zanos ostaja neizkoriščen. Res je, da se iz tistih, ki se sami naučijo plavati, izoblikujejo prekaljeni delavci, je pa tudi res, da marsikoga izgubimo, zlasti, če je takšna osebnost, ki potrebuje oporo, nasvet ali morda nadzorstvo. Mislim, da je v vseh ljudeh, ali pa vsaj pri veliki večini skrita želja po koristnem delu in uspehih in to željo bi morali kar najbolj gojiti in izkoristiti.

Decentralizacija, ki smo jo doživeli z oblikovanjem temeljnih organizacij, se mi zdi velik napredek oziroma potrditev, da je Brest že v letu 1965 pravilno zastavil svojo pot, ko so se oblikovale takratne poslovne enote. Mislim pa, da je postopek za odločanje o majhnih stvareh včasih preveč zapleten in si ne morem kaj, da se ne bi ob takih primerih spomnil na tisto šalo v Pavlihi, ko je odgovorni delavec skozil vse javne razprave spravljal plan o nakupu metle, tedaj pa je reče opazil, da je pozabil predlagati tudi nakup smetišnice. Z

Prve izkušnje

O DELU DELEGACIJ ZA SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI

V decembru bo poteklo leto, kar so bile izvoljene delegacije za samoupravne interesne skupnosti. Pri nas smo se odločili za splošne delegacije, kar pomeni, da celotna delegacija spremlja in usmerja politiko in življenje samoupravnih interesnih skupnosti za šolstvo, otroško varstvo, zdravstvo, telesno kulturo, kulturo, zaposlovanje, socialno skrbstvo in raziskovalno dejavnost. Delegacije Tovarne pohištva Cerkljica, Tovarne ivernih plošč in Skupnih dejavnosti tvorijo konferenco št. 1, ki ima osnovno nalogo usklajevanje stališč in mnenj do predlogov za posamezne skupščine.

Tako je zagotovljena obveščenaost o delu posameznih interes-

obema rokama pa seveda glasujem za to, da mora biti odločanje o pomembnih, neodtujljivih zadevah stvar nas vseh.

O sodobni mladini in njihovi pripravljenosti za delo meni, da stvar ni tako katastrofalna kot skušajo nekateri prikazati. So pač drugi časi in Vinko je prepričan, da bi tudi ta mladina znala krepko poprijeti za delo, če bi bilo to tako nujno kot je bilo recimo leta 1958.

Med svojim dolgoletnim delom na Brestu je bil Vinko Žnidaršič predsednik sindikata v Tovarni pohištva Cerkljica, predsednik sindikata delovne organizacije pa predsednik upravnega odbora Bresta in večkrat član centralnega delavskega sveta. Štiri leta je bil predsednik stanovanjske komisije, kar je ena izmed najtežjih nalog in vrsto let je že tajnik gasilskega društva Tovarne pohištva Cerkljica. V prostem času gre najraje na ribolov in v jeseni na polhe. To je zanj največja sprostitve, pa če kaj ujam ali ne. Iz svojih mlajših let se rad spominja tudi uric pri nogometu ali kegljanju.

Nekako takšen je Vinko. Zaradi njegovega dela in odnosov do sodelavcev se z njim vsakdo rad sreča in pokramlja o tej ali oni zadevi. Z. Zabukovec

nih skupnosti. Sleherni delavec lahko sodeluje v delegatskem sistemu. Pri tem je bistvena ugotovitev, da mnenje posameznika ni upoštevano, če ga skupina ne osvoji, in sprejme.

Delegacije so spočetka zavzeto delovale in prispevale pripombe na predlagana gradiva skupščin. V zadnjem obdobju pa je zelo težko doseči sklepčnost delegacij, bodisi da je vzrok odhod nekaterih članov delegacij, bodisi zaradi dela v drugem turnusu ali službenih potovanj.

Potrebno bo opraviti nadomestne volitve in tako izpolniti delegacije. Večkrat prav zaradi nesklepnosti delegacij nismo mogli poslati delegata na skupščino.

Na ravni konference delegacij še ni bilo usklajevalnih postopkov, ki so predvideni tedaj, če v isti zadevi zavzemata dve delegaciji nasprotna stališča, temveč smo stališča le dopolnjevali. V tako širokem postopku odločanja pa je s spreminjevalnim predlogom tudi težko uspeti. V takem primeru bi bilo nujno medsebojno obveščanje delegacij oziroma konferenc še pred sejanji skupščin. Veliko je bilo spregovorjenega tudi o obveščanju delegacij glede na čas in na obseg; vsekakor pa lahko ugotovimo, da v posameznih interesnih skupnostih še ni steklo dosledno dogovarjanje med porabniki in izvajalci.

Še bi lahko naštevali predloge za spremembe in odstranjevanje zaviralnih pojavov na tem področju, vendar to ni naš namen. Lahko zaključimo, da je tam, kjer je veliko dela in zavzetosti, tudi veliko težav.

F. TURŠIČ

Uskladiti nagrajevanje

PREDLOG NAGRAJEVANJA ODPREMNIH DELAVCEV

Že dlje časa se kaže potreba po usklajevanju sistema nagrajevanja odpremni delavcev, zaposlenih v posameznih temeljnih organizacijah. Prav na pobudo posameznih organizacijskih enot je pripravljen predlog novega sistema za nagrajevanje odpremni delavcev. Ta sistem izenačuje osnove nagrajevanja na podlagi in pogojev dela. Izhodišče celotnega sistema sta prevzem in oddaja blaga po posameznih skladiščih. Morebitne razlike nad tako postavljeno osnovo (in sicer v mejah pod 90 odstotkov od osnove in nad 130 odstotkov od osnove) se mesečno in v kumulativni poračunavajo.

V našem primeru gre pravzaprav za skupinsko normo posamezne organizacijske enote.

Praksa je pokazala, da sedanji sistem ni bil enako stimulativen za vse organizacijske enote, saj je imel različne osnove in različna izhodišča. Zato so se pojavljale velike razlike v osebnih dohodkih, čeprav so bila delovna mesta po točkah analitične ocene delovnih mest popolnoma izenačena.

Po novem sistemu ni upoštevano prekladanje v samem skladišču, kar je bilo kamen spotike v različnih primerjavah in ocenah in se resnično ni dalo vselej evidentirati. V dosedanjih javni razpravi je na predlog sistem prišlo nekaj pripomb, ki jih je treba preučiti in vgraditi v sistem tako, da dobimo realen in stimulativen sistem nagrajevanja.

Sodimo, da je predlog sistema nagrajevanja odpremni delavcev med drugim tudi osnova za dograditev celovitega stimulativnega sistema nagrajevanja v temeljnih organizacijah. Ta sistem ne sme temeljiti na uravnilovki, ampak mora biti odraz opravljenega dela in uspehov dela na vseh področjih.

B. MIŠIČ

Razširjen predmet našega poslovanja

V naši delovni organizaciji imamo že vrsto let strokovne delavce, ki so usposobljeni za projektiranje in izvajanje različnih projektov. V zvezi z gradnjo novih objektov za tovarno ivernih plošč je treba poleg glavnega projekta izdelati precej vzporednih in večino teh lahko izdelamo doma.

Zaradi opisanega stanja smo s posebnima vlogama zaprosili republikanski elektroenergetski inšpektorat za soglasje k nameravani razširitvi predmeta poslovanja. Ko sta bila preverjena število in vrsta strokovnih delavcev v razvojni službi, smo prejeli soglasje in so naši zbori delavcev v temeljnih organizacijah sprejeli sklepe o spremembi samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo v tem smislu, da se razširi predmet poslovanja delovne organizacije tako, da se bodo v okviru Skupnih dejavnosti odselej dalje lahko opravljale naslednje postranske dejavnosti:

— projektiranje in izvajanje elektroinstalacijskih del do 1000 voltov;

— projektiranje in opravljanje storitev iz okvira registriranih

glavnih ter postranskih dejavnosti delovne organizacije;

— projektiranje in izvajanje instalacij pare, vodovoda in komprimiranega zraka, pnevmatskega transporta in ventilacijskih naprav ter lažjih in preprostejših nosilnih konstrukcij.

Naštete tri dejavnosti smemo opravljati le za lastne potrebe.

Poleg omenjenih dejavnosti smo na istih zbori delavcev sprejeli tudi sklep, da se vpiše v sodni register gospodarskega sodišča še ena postranska dejavnost: opravljanje storitev tovarnega cestnega prevoza, za kar smo tudi dobili soglasje pristojnega inšpektorata. Razlika od dosedanjega načina opravljanja prevozov bo v tem, da bomo lahko nekatere prevoze zaračunali posebej (na primer prevoze kupcem ivernih plošč, desak in podobno) in nam ne bo treba cen prevozov vključevati pavšalno v cene izdelkov.

Omenjene razširitve pa nas seveda zavezujejo, da bomo tudi te dejavnosti opravljali v skladu s predpisi, ki so za ta področja dokaj strogi.

Z. Zabukovec

Ni važno — pa je

Če bi ob telefonu v splošni službi imeli magnetofon, bi lahko pogosto iz njega drdrle take besede:

»Hej, tovariš! Pri nas je spet pregorela žarnica! Ugotovljeno je, da je bila žarnica 240 namesto 220 voltov.«

»Tako jo rabimo vodovodarja, ker školkja pušča!« Po dveurnem delu sledi ugotovitev: školkja je bila zamašena zaradi kavnih žličke, ki jo je občasna kofetarica pomotoma spustila vanjo.

»Meni so ukradli svinčnik! Pa še za spomin sem ga imela!« Izkazalo se je, da se je svinčnik pomotoma skotalil pod sedeno mizo.

»Pa me menda niste zapisali, ker sem eno minuto zamudila!« Podatki govore: Poprečno sta to dve do tri minute dnevno, kar mesečno nanese 46 minut. In če bi k podatku prišli še tiste minute ob malici, ob kavici, cigaretnih pogovorčkih, telefonijadah in podobnih nevažnih opravilih in še dodali ponavljalni faktor, bi dobili kar čedno število.

»Tako sedaj mora nekdo v Ljubljano nesti dokumente na

banko!« Pred tem sta v tako pogosto opevano Ljubljano odpeljala že dva avtomobila. »Prevoza ni!« je odgovor. »Me nič ne briga. Vi boste odgovarjali, če bo to in to zato stalo!« Hočeš nočes, prevoz se le najde. Čudno je le to, da posamezne osebe vsaj uro prej nikakor ne vedo, da bodo morale kam iti.

»Ciklostil ne dela. Poglejte, kaj bi to bilo!« Ciklostil že dela, samo nekdo si ni hotel umazati ličnih prstov z mazanjem matrice.

»Kakšnega telefonista za vraga pa imate, da ne zna vezati pogovorov!« Telefonist je že v redu, samo lučke na centrali kar naprej zeleno migljajo.

»Kakšne snažilke pa imate, saj je vse polno ogorkov po stopnicah!« Saj so lahko, ko pa je vsakemu tako pri roki odvračil ogorek preden odpre vhodna vrata.

»Kakšno smetišče papirja pa je za staro menzo?« Saj je lahko, ko pa večina ne upošteva navodil, naj odpadni papir povežejo ali zložijo v škaflo.

Še in še bi lahko naštevali, pa bo verjetno kar dovolj za premislek. Š. Bogovčič

Oddelek tapetništva v Tovarni pohištva Martinjak

Zgodovinska pot pohištva

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

V prejšnji številki sem se na grobo dotaknil razvoja bivalnih prostorov in opreme v njih. Oprema se je namreč razvijala vzporedno z razvojem človekovih zahtev in želja ter z razvojem orodja.

Človek je posamezne kose opreme vse bolj izpopolnjeval. Razvijali so se takšni deli opreme, ki so vedno bolj služili določenemu namenu. Glede na namen lahko delimo stanovanjsko opremo na štiri osnovne tipe:

- oprema za sedenje,
- oprema za delo,
- oprema za počitek,
- oprema za shranjevanje.

Cepprav se pri nekaterih delih opreme funkcije delno prepletajo, lahko vseeno vsak znani kos opreme razvrstimo v posamezne skupine.

SEDEŽNO POHIŠTVO

Prvotni sedeži so bili gola ali pognjena tla. Vendar je že davno v zgodovini začel človek uporabljati različne naravne tvorbe — drevesne šture, kamne in podobno — za sedenje. Naslednjo stopnjo v razvoju predstavljajo za sedenje delno prilagojeno in prirazano vejevje, izdolben les ali kamen. Med kasnejšimi razvojnimi obdobji, ki so nam izoblikovali stol, kakršnega poznamo danes, je najpomembnejše tisto, v katerem je nastal stol iz upognjenega lesa. Ta je nastal v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Prvi je izdelal takšen stol mizarški mojster Mihael Thonet z Dunaja. Odlike stola iz upognjenega lesa so: majhna teža ter velika trdnost in trajnost. Stol iz upognjenega lesa je postal klasični industrijski stol.

Danes potrebujemo za opremo najrazličnejših prostorov veliko stolov najrazličnejših oblik in funkcij. Prav za stole uporabljamo tudi najrazličnejše materiale, od lesa in kovine do umetnih mas. Cepprav je bil stol med prvimi praviimi industrijskimi izdelki, danes ne bi mogli trditi, da je izrazilo lesnopredelovalni proizvod prav zaradi uporabe novih materialov.

MIZA

V kulturno-zgodovinskem razvoju pohištva zasledimo mizo nekoliko kasneje kot stol. Spočetka je človek sedel tako, da je postavil jedilno posodo na kolena. Sele v zgodnjem srednjem veku najdemo poleg sedeža tudi mizo, ki pa je bila le nekakšna odlagalna plošča. Prve mize so bile zelo preproste. Po jedi so običajno tako mizo razstavili in pospravili, kar je razumljivo, če upoštevamo, da sta bili tedaj spalnica in jedilnica združeni v enem prostoru.

Kasneje so se iz prvotne jedilne plošče in podstavka razvijale najrazličnejše vrste miz.

Glede na uporabo razlikujemo jedilne, pisalne, delovne, odlagalne in druge mize. Višina miz je odvisna od namena, vedno pa je usklajena z višino stola. Že od nekdaj so priljubljene raztegljive mize, ki jih tudi danes največ uporabljamo. Sedaj so mize običajno razstavljive zaradi lažjega prevoza in embalaranja.

OPREMA ZA POČITEK

Med opremo za počitek uvrščamo najrazličnejše sedežne garniture in postelje.

Sedežne garniture so se počasi razvile iz preprostih sedežev, stolov, ko je človek začutil potrebo po opremi, v kateri bi se udobno sprostil in počival, vendar ne tako kot v posteljah, temveč buden. Sedežna garnitura je tako postala ena izmed osnovnih sestavin sodobnega stanovanja.

Postelja se je razvila iz prvotnega človekovega ležišča, ki je bilo kot vsa ostala oprema skromno in primitivno. Izdelano je bilo iz listja in slame ali kož, obdano z lesenim okvirom. Kasneje so ležišče dvignili iznad tal; razvila se je postelja, kakršno poznamo danes. Postelja je najmlajši član med osnovnimi tipi pohištva. Nastala je za stolom, mizo in omaro. V načelu se posteljno ogrođje bistveno ne razlikuje od prvotnih oblik. Velik razvoj in napredek pa je bil dosežen pri izdelavi posteljnih vložkov, ki so danes izdelani iz najrazličnejših materialov, ki dajejo mehko, telesu prilagojeno ležišče.

OMARASTO POHIŠTVO

Omarasto pohištvo se glede na uporabo bistveno loči od doslej

omenjenih skupin. Te skupine pohištva služijo človeku neposredno ter mu napravijo življenje in delo prijetno in udobno. Omare pa služijo za shranjevanje najrazličnejših predmetov.

Glede na način človekovega življenja so se postopoma razvili različni tipi omarastega pohištva. Tako poznamo kuhinjske omare, garderobne omare in komode, knjižne omare, pisarniške omare, omare za različne zbirke in podobno.

Vse omarasto pohištvo se je razvilo iz skrinje, ki jo poznamo tudi na našem ozemlju. Prve skrinje so bile izvotljeno deblo, zavarovano s pokrovom. Kasneje se je razvila skrinja iz desk.

Izdelava skrinj iz desk je povezana z nastankom žage, ki jo zasledimo v srednji Evropi v 14. stoletju. Te skrinje so bile zelo kakovostne, na zunanjo so bile poslikane ali reliefno obdelane in okovane z umetniško izdelanim okovjem. Skrinja je bila nekaj stoletij edino pohištvo, ki je služilo shranjevanju. Postopoma jo je nadomestila preglednejša in dostopnejša omara in kasneje — v 17. stoletju — komoda. Sestavljena je iz izvlečnih predalov, razporejenih drug nad drugim. V začetku je bila komoda postavljena v dnevne sobe, kasneje pa je postala del opreme spalnice, del, kjer se shranjuje perilo.

Toliko o osnovnih tipih pohištva in njihovem razvoju. Prihodnjič pa bi si ogledali nekatere najpomembnejše stilne obdobja.

(Se bo nadaljevalo)
K. Potočnik

Odpravljajo napake

Razumljivo je, da ob veliki prodaji naših izdelkov prihaja včasih tudi do posameznih manjših napak, ki običajno nastanejo pri prevozu ali montaži. Temu vzporedno običajno sledijo reklamacije. V naši servisni službi je trenutno deset mizarjev, ki na željo kupcev našega pohištva opravljajo montaže in morebitna popravila. Od teh servisierjev jih je osem v Cerknici in po eden v Mariboru in Beogradu.

Z uslugami so stranke v glavnem zadovoljne. Večkrat se zgodi, da na skupne dejavnosti pride pismena zahvala, kot je na primer ta, ki jo v celoti citiramo:

»Bil sem prijetno presenečen in se najlepše zahvaljujem za pozornost in neprecenljivo uslugo, ko ste poslali strokovnjaka, ki je uredil pomanjkljivosti na kupljenem pohištvu, kar bi mi sicer požrlo še veliko živcev. Vidim, da v vašem kolektivu žive pohvalna pravila, ki jih sicer pogosto pogrešamo v odnosih med

kupci in proizvajalci. Še enkrat lepa hvala in veliko delovnih uspehov!«

Delu naših servisierjev, ki ni vedno lahko, so takšne zahvalne besede največje darilo, kot sami pravijo.

V proizvodnji se trudijo, da bi bilo napak, ki sicer niso posebej omembe vredne, čimmanj. Toda pri tolikšnem obsegu proizvodnje kot je pri nas, se včasih tudi budnemu očesu kontrolorja kaj izmuzne.

Š. Bogovčič

SINDIKALNI IZLETI

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata v Tovarni pohištva Cerknica je poleg svojega rednega dela organiziral enodnevni izlet na morje in ogled Zagrebškega velesejma.

Udeležba je bila na obeh izletih še kar zadovoljiva. Zlasti je bilo dosti prijavljenцев za izlet na Debeli rtič. Za ogled velesejma pa ni bilo velikega zanimanja, čeprav so bile večje ugodnosti, saj je vsak član kolektiva poleg brezplačnega prevoza dobil še 90,00 din za kritje stroškov.

Ob razgovorih z nekaterimi udeleženci teh izletov sem dobil vtis, da si takih in podobnih izletov še želijo. Radi bi tudi, da bi organizirali piknik. Letos to ni več mogoče, v prihodnjič pa naj bi sindikat te želje upošteval, če bodo sredstva na voljo.

V. Žnidaršič

Kontejnerski prevozi — vse bolj pogosti tudi na Brestu

Oskrba z ozimnico

Tudi letos, kakor že leta poprej, je sindikat sklenil nabaviti ozimnico za svoje člane. Akcija je stekla sredi septembra in še ni končana, predvsem zaradi težav pri nabavi krompirja.

Letos smo sklenili poleg običajnih kmetijskih pridelkov nabaviti še papriko za vlaganje, ker smo jo imeli možnost dobiti po nizki ceni neposredno pri proizvajalcu. Ta »nizka« cena je nato zelo naglo poskočila. Kljub temu smo jo sklenili pripeljati. V celoti smo jo dobili nekaj kilogramov manj kot osem ton. Vsa paprika je bila zelo kvalitetna, tudi kalo je bil zelo majhen.

Takoj zatem smo začeli voziti jabolka. Dobili in tudi razdelili smo jih brez vsakih težav. Cene so bile primerne in nižje kot drugod. Tako smo dobili zlato parameno po 4,70 din, šampanjko po 2,90 din, zlati delišes in jonatan pa po 5,70 din za kilogram. Nabavili smo kar 34.500 kilogramov jabolok.

Že med nabavljanjem jabolok smo poslali naročilnico Kmetijski zadrugi Sloga iz Kranja za 32.000 kilogramov krompirja, saj so ga imeli po razmeroma ugodni ceni; 2,40 din za kilogram franco Kranj. Tam so nam zagotovili, da bomo lahko celotno količino dobili do srede oktobra.

Zataknilo pa se je pri dobavi. Prvi kamion smo pripeljali sami, vendar smo se takoj zatem odločili, da nam bo krompir vozila raje kar Kmetijska zadruga Sloga iz Kranja. Po nekaj posredovanjih so nam res pripeljali še okrog 5.500 kilogramov krompirja, potem pa se je ustavilo. Sledila so pota v Kranj, ker smo pač hoteli ugotoviti, zakaj krompirja ni od nikoder. Ugotovili smo, da se je odkup popolnoma ustavil in da od njih krompirja pod takimi pogoji ne bomo dobili, ker ga preprosto niso imeli. Spet so brneli telefoni po vsej Sloveniji, vendar brez uspeha. Krompirja tudi drugod ni bilo na prodaj. Ker prek zadrug ni šlo, smo sklenili, da gremo okrog kmetov. Pri njih bi ga sicer lahko dobili še okrog 10.000 kilogramov, vendar smo v zadrugi Sloga dobili obvestilo, da ga tako ne smemo nabaviti, ker je to kaznivo. Prav tak odgovor smo dobili tudi pri odgovornih tovariših v na-

ši delovni organizaciji. Medtem smo tudi izvedeli, da bo Slovenija sadje uvozilo krompir iz Poljske, vendar pri njih nismo dobili natančnejših informacij, razen tega, da bo uvoz predvidoma v prvi polovici decembra. O ceni nam tudi niso vedeli povedati nič določenega.

Težave z oskrbo krompirja so zelo velike, pa ne samo pri nas, temveč, sodeč po različnih informacijah, kar v vsej Evropi.

Da bi spodbudili odkup, so dogovorjeno ceno dvignili za en dinar, seveda pa je temu primerno višja tudi prodajna cena. Tako zdaj stane kilogram krompirja 3,50 din, vprašanje pa je, če ga bodo zadruga od kmetov sploh še kaj dobile.

Težko je v nekaj besedah povedati, s koliko težavami se je bilo treba spopasti, uspeha pa ni bilo. Na kratko sem skušal povedati, da pri tem neuspehu ni kriv le sindikat, tako kot si večina ljudi daje duška, temveč slaba letina, preniška odkupna cena in ne nazadnje tudi to, da so letos kmetje sadili manj krompirja kot običajno.

Zelje in čebulo smo zelo lahko dobili, čeprav je bila tudi s tem dvema pridelkoma precej velika stiska. Nabavili smo 3100 kilogramov zelja, oddali pa smo ga nekaj sto kilogramov več ker nam ga je odstopila delavska restavracija.

Čebula je bila občutno dražja kot smo pričakovali, reči pa moramo, da je bila zelo kvalitetna.

Nabavili smo tudi ETA ozimnico in sicer skupno 231 paketov po zelo ugodni ceni.

Naj omenim še fižol. Dobili bomo letošnjega in sicer po 16 din za kilogram. Naročili pa smo ga 3500 kilogramov. Po dogovoru z dobaviteljem ga bomo dobili v prvi polovici decembra.

Toliko o letošnji ozimnici in krompirju. Upam, da ste razumeli, da so težave pri nabavi objektivne in da nismo vsega krivi le mi, temveč v veliki meri druge okoliščine.

F. MELE

Pred nedavnim je našo delovno organizacijo obiskala številna delegacija koroških Slovencev iz sosednje Avstrije. V Salonu pohištva so si z velikim zanimanjem ogledale naše izdelke

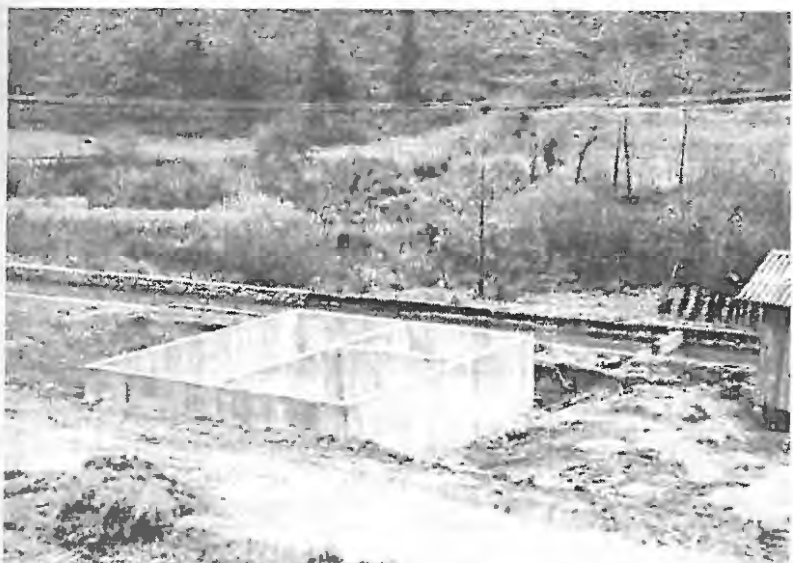

Še vedno je precej naših delavcev vezanih na prevoz

NAŠE MALO MESTO

Načrtnemu obnavljanju trgovinske branže našega malega mesta so se prenekatere gospodinjke potihoma veselile. Pričakovale so namreč, da jim bo obnova prinesla nekatere še kako potrebne ugodnosti. Pa ni tako. Poglejmo torej, kako se tej reči sedaj streže. Po želji dobiš kruh tam do osme ure zjutraj. Ob nedeljah in praznikih je zaprto vse razen delikatese, ki obratuje do desetih dopoldne. O obeh trafikah bolje, da ne govorimo, saj se o tem že preveč ponavljamo.

Čudna gradnja... Bralcem prepuščamo ugibanje za kakšen grad brez oken in vrat gre

Nogometna jesen zadovoljiva

Velika želja, da bi tekmovali v višjem tekmovalnem razredu, nam je bila izpolnjena, s tem pa so prišle večje zahteve in večje težave.

Dobre priprave so dale tudi temu primerne rezultate. Zagon v začetku je ostal le do polovice tekmovalja. Slabo vodenje ekipe, brez psiholoških priprav, je vzrok, da smo izgubljali proti nasprotnikom v zadnjih minutah igre. Naši igralci odlično igrajo takrat, ko nasprotnike pregazijo ne samo na igrišču ampak tudi v rezultatu. To velja za vse tri ekipe, od pionirske do članske.

Dobiti strokovnjake, ki bi znali naše igralce povezati v celoto, za enkrat ni mogoče, ker ni finančnih možnosti. Z novim trenerjem nismo dobili tistega, kar smo pričakovali. Krhko sodelovanje, ozke odločitve, prepripi vse to bosta morala upravni odbor in kolektiv odpraviti do začetka spomladanske sezone. Je pa tudi nekaj opravičenih vzrokov za sedanje stanje. V tej sezoni nas je namreč zapustilo kar pet igralcev prvega moštva.

Nima smisla, da bi znova opozarjal, kako cerkniška mladina nima športnega parka, je nesmiselno, saj se razen nogometnega kluba Cerknica nihče ne briga, da bi temu parku postavili te-

meljni kamen. Še tem pozivom sledi posmeh, kako tudi NK Cerknica v tem ne bo uspel.

LESTVICA

Člani:

1. Sava	14—6	17
2. Kočevje	25—12	16
3. Krim	22—13	16
4. Ribnica	19—17	14
5. Zagorje	19—17	11
6. Črnuče	18—17	11
7. Cerknica	15—13	9
8. Elan	14—16	9
9. Grosuplje	15—24	9
10. Cement	14—23	8
11. Hrastnik	13—26	4
12. Ihan	14—23	0

Mladinci:

1. Cement	39—10	17
2. Kočevje	47—10	16
3. Zagorje	21—9	16
4. Krim	30—14	15
5. Cerknica	36—19	13
6. Ihan	14—14	13
7. Ribnica	16—16	11
8. Črnuče	11—23	8
9. Sava	14—34	7
10. Grosuplje	10—41	6
11. Hrastnik	12—32	5
12. Elan	10—39	3

Pionirske lestvice zaradi pri-
tožb ni, naši so nenadno zasedli
peto mesto.

F. Kranjc

O cenah stanovanj

IZ DELA STANOVANJSKE INTERESNE SKUPNOSTI

Na seji izvršilnega odbora skupščine stanovanjske skupnosti Cerknica so razpravljali o

— razpisu za razdelitev stanovanj v stanovanjskem bloku v Novi vasi, ki ga gradijo iz sredstev solidarnostnega sklada;
— o tem, kako napreduje delo pri sestavi srednjeročnega programa graditve stanovanj;

— in o predlogu družbenega dogovora o načinu oblikovanja cen stanovanj v občini Cerknica.

Družbeni dogovor o oblikovanju cen bodo sklenili vsi dejavniki, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj:

— samoupravna stanovanjska skupnost,
— izvršni svet skupščine občine Cerknica,
— sindikalni svet občine Cerknica,
— samoupravna komunalna skupnost Cerknica,
— organizacija, ki opravlja urbanistično planiranje,
— organizacija, ki opravlja gradbeno projektiranje,
— izvajalec gradbenih del oziroma proizvajalec stanovanj,
— izvajalec obrtniških in instalcijskih del,
— komunalno-stanovanjsko podjetje Cerknica,
— organizacija za PTT storitve,
— Elektro Ljubljana-okolica,
— Ljubljanska banka, podružnica za kreditiranje komunalnega in stanovanjskega gospodarstva.

Namen družbenega dogovora je opredelitev osnovnih načel, meril in postopkov za pravilno določitev prodajne cene ob upoštevanju interesov vseh, ki so udeleženi pri gradnji stanovanj v občini Cerknica.

Družbeni dogovor velja za graditev vseh stanovanj ne glede na lastništvo, lokacijo ali velikost objektov ter na način financiranja, razen za gradnjo stanovanjskih hiš v lastni režiji.

Po tem dogovoru družbenih sredstev za graditev stanovanj ni moč uporabljati, če cene niso oblikovane z neposrednim sporazumevanjem. Za uresničitev tega načela skrbi samoupravna stanovanjska skupnost.

Dejavniki se sporazumejo o naslednjih stroških in elementih, ki sestavljajo ceno stanarine:

— stavbno zemljišče,
— priprave stavbnega zemljišča,
— komunalna oprema stavbnih zemljišč,
— investitorski stroški objekta,
— stroški gradnje objekta.

Pri sporazumevanju o cenah je treba upoštevati, da moramo doseči najustreznejšo ceno stanovanj z zagotovitvijo ugodnih zunanjih pogojev gradnje, z ustreznimi ukrepi vseh, ki v sporazumu sodelujejo in z obvez-

nostjo, da bodo te pogoje izkoristili na najboljši možni način, tako da se bo to odrazilo v zniževanju stroškov stanovanj.

Izhodiščno prodajno ceno stanovanj se določi pred sklepanjem pogodbe o oddaji zemljišča za gradnjo objektov izvajalcem del.

Merila dogovorjenih stroškov temeljijo na kalkulacijah in upoštevanju:

— javnost in odprtost računov vseh dejavnikov,
— dohodke, normative izvedbe,
— kalkulativni faktor za režijske stroške gradbišča,
— stroške priprave in ureditve gradbišča,
— osebne dohodke in sklade, ki jih določijo na osnovi samoupravnih sporazumov,
— priznane normative porabe materiala in delovne sile.

Pri kalkulacijah posameznih stroškov in pri določanju posred-

nihih stroškov izvajalcev je treba upoštevati načelo, da se dela izvajajo kar najbolj racionalno.

Končno prodajno ceno se določi sproti za posamezni objekt ob zaključku tretje gradbene faze.

Splošno problematiko v zvezi z izvajanjem tega družbenega dogovora ter splošno problematiko pri oblikovanju cen novih stanovanj bo sprejel koordinacijski odbor udeležencev tega družbenega dogovora, ki bo organiziran pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Cerknica.

Pred sprejemom družbenega dogovora o načinu oblikovanja cen stanovanj v občini Cerknica je prav, da se vključimo v javno razpravo. Ko bo ta dogovor sprejet, pa bo naša dolžnost, da bomo skrbeli, kako dosledno ga bomo uresničevali.

J. Hren

V gradnji je še en stanovanjski blok v Cerknici

Deset let jamarskega društva Rakek

Letos rakovski jamarji praznujejo nov jubilej — deset let organiziranega delovanja. Zdi se mi prav, da te obletnice ne prezremo, saj prav desetletno delo društva govori o naši resnosti in zavzetosti.

Da je jamarstvo na Rakeku razvito, se imamo v veliki meri zahvaliti sami legi vasi. Vsi vemo, da Rakek in vsa cerkniška občina ležita na kraškem svetu. Vendar pa Rakek ni znan le kot kraška vasica, temveč tudi kot izhodišče za izlete v Rakov Škocjan in na Cerkniško jezero. Ob nedeljah, pa tudi med tednom srečujemo izletnike, ki si hočejo ogledati naravne znamenitosti. Ob nedeljah srečujemo mlade fante in dekleta, ki oprtani z nahrbtniki, na katerih vise vrvi in čutare, hite v naravo. Marsikdo vprašujoče zre za njimi, saj jih ne more uvrstiti med običajne izletnike. Kdor pa jih pozna, jih občuduje, čeprav se tu pa tam zmaje glava, češ, glej jih, brezdelneže.

Že deset let je na Rakeku tako. Pa ne samo deset let, že od nekdaj je na Rakeku mnogo ljubiteljev krasa in njegovih lepote. Več ali manj so ti ljudje sami zahajali v prečudovito kraško podzemlje. Takšno samostojno pohajanje pa je »preprečil« dr. Franc Habe. Zbral je okoli sebe mlade in stare ljubitelje narave in jim načrtno vcepljal ljubezen do odkrivanja njenih podzemnih skrivnosti. Ta sekcija je delovala sedem let in v tem času je s predavanji in obiski jam marsikomu odprla skrivnost, namen in pomen speleologije. Po sedmih letih so jamarji ustanovili jamarski klub, saj jim je taka organizacija omogočala boljše delo. Ustanovni občni zbor je bil 18. decembra 1965.

Ustanovitev jamarskega kluba, danes društva, je pomenila te-

melj novemu raziskovanju našega krasa. Seveda so bili začetki težavni, vendar so se z vztrajno voljo do dela kmalu pričeli kazati prvi uspehi, kajti dokazati je bilo treba domačinom upravičenost takšne organizacije.

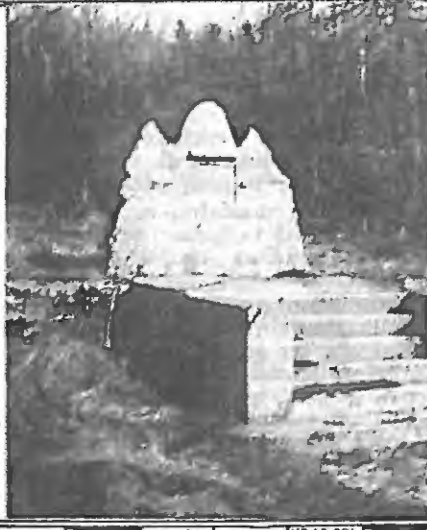
Naše delo je obsegalo predvsem raziskovanje podzemlja, sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami in zavarovanje našega kraškega okolja. V teh letih smo več kot 300 dni preživeli v podzemlju. Nešteto ur smo preživeli v temi in blatu, mokri in premrazeni, pa vendar veseli in nasmejani obrazov, saj sta nas družila iskrena ljubezen do narave in tovarštvo, ki je bilo najboljši pomočnik pri premagovanju vseh ovir.

Lahko trdimo, da nobena politična manifestacija ni minila brez našega sodelovanja, saj je petina jamarjev članov Zveze komunistov. Zadnje mesece mnogo delamo v klubskih prostorih, ki jih nameravamo izročiti svojemu namenu za Dan republike. Tako bomo končno imeli svoj prostor, kjer se bo naše delo lahko razvijalo tudi na znanstveni podlagi. Zavedamo se, da je še mnogo dela neopravljenega, vendar smo prepričani, da nas naši uspehi ne bodo uspavali.

To je naše delo, pisano in zanimivo. V jame hodimo, ker ljubimo naravo, ker hočemo prodreti v svet večne tišine in teme. To pa nam uspe zato, ker smo veliki tovariši in ni nam žal dni, ki jih preživimo v podzemlju.

B. Urbar

																			
AVTOMOB. OZNAKA ŠVEDSKE BOREC V NOV VELIK MISTER NAJSTAR. KAMENA DOBA NEZNANA OSEBA ELEKTRIČ. NABIT DELEC POSESTVO NIKELJ MEGAFON IGRA PRI TAROKU										UNITED TURIST. KRAJ NA KRASU SOL ALUMINIJ. HIDROKSI. OMAH - LJIVEC. LUKA V IZRAELU									
VEDA O KMETIJST. ENAKI ČRKI AVTOMOB. OZNAKA TORINO KRAJ V DALMACIJI ZELIŠČE POŠKODBE										KRAJ POD FRUŠKO GORO MESTO V ISTRI NAZIV ŠVICAR. TOVARNA ZDRAVIL POKRAJINA V VIETNAMU MITOS									
BELGIJA UTRJEN EVROPSKI POLOTOK RAZDRŽEN MEDMET DOMOLUB TIP KAMIONA LABORA JUgosl. RADIO TELEVIZI. EOTIJE										EGIPTAN BOG SONCA JADRANSKI OTOK KRAJ PRI CELJU EISENHOWER ŠPANIJA ALKOHOL. PIJACA JOD IOKAL V LJUBJANU PREDLOG TUJ DVOGLAS. TRSKA POŠTA AMPER 46. ČRKA GLAS VZHOD PRISLOV JUŽNO OSMOČJE OTOK V ČILU OZIROMA MESTO V TEXASU STRUPEN PLIN IZUMRLI PTIČ DIKTIRANJE DEOGR. TEHNIK ČAR ZAPRT V TABORIŠČU LJUDSKA KALKULICA KRAJ V BOSNI SEVER PROSTOST VRSTA PAPIGE									
SLOVEN. POKRAJINA ŠOP DINAR PREDSTOJNIK TUJE ŽENSKO IME IVERI. TURČIJA PREBAVNI ORGAN VRSTA OROŽJA VENEZIA LAROTA ALPSKO...										ČLOVEK KI SE BAVI Z ENERGIJO REDOVNIKI ALIGATOR PESČENA OBALA MESTO V SIBIRIJI TRST TONA RANER ŠASTRI NARODNI HEROJ, TURSK 24. ČRKA SKLADBA									
MOTORNOLJE NOGOMET. KLUB ŽVEPLO FRANCJA PAHOR POD LITER PODOBEN ISTI MOŠKO IME BODICA SOVIET. REPUBLIKA NEM. TOV. ELEK. APAR. SERBSKI SLIKAR (LEON) SOMBOR NATAK NJEN SESTAVLJ. JOB PROSTOR ZA STREŠNJE										IZBRAN NEMORALEN GORSKI RESEVAL COLN POKLICAN ROZMAN LOJZE ZELENIKA V PUSČAVI GOZDNI DELAVEC NEM. TISK. AGENCIJA RIMSKEGA SOO TUJ DVOGLAS. ANICA ANGLEŠKO M. IME ROMANSKI SPOLNIK IZRESKAN ŠUMNIK ENAK									
ATEK NASLOV POKRAJ. VAFRIKI										ZEVSOVE MERE ŠOLE METER AFRIŠKA DRŽAVA RUDOLF FRANCL NEUMEN REKA NEMŠKA MARKA ZRAK (ANGL.) PREDLOG LESKOVIC 4. ČRKA									

NAGRADNI RAZPIS

Za praznične dni ob Dnevu republike smo vam znova pripravili nagradno križanko. Ker ni težka, pričakujemo rekordno število rešitev.

In nagrade?

1. nagrada 150 din

2. nagrada 100 din

3. nagrada 50 din

in 10 nagrad po 10 din.

Ob reševanju vam želimo dosti razvedrila, ob žrebanju pa čimveč sreče!

Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Ivanka GODEŠA, Mirko GERSAK, Marija GRBEC, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Branko MIŠIČ, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Franc MULEC, Miha SEPEC in Zdravko ZABUKOVEC. Foto: J. SKRLJ. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2500 izvodov.

Filmi v decembru

1. 12. ob 16. uri in 19.30 — ameriški dokumentarni film KRALJ SLONOV.
4. 12. ob 19.30 — jugoslovanski film PEŠČENI PRAH. Drama
6. 12. ob 17. uri — ameriška risanka SNOPPY SE VRAČA.
6. 12. ob 19.30 in 7. 12. ob 16. uri — italijanski pustolovski film GUSARJI Z ZELENEGA OTOKA.
7. 12. ob 19.30 — ameriški film SLAMNATI PSI. Kriminalka.
8. 12. ob 19.30 — ameriški film SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE WALTHERJA MITTYJA. Komedija.
11. 12. ob 19.30 — nemški erotični film ORGIJE.
13. 12. ob 19.30 in 14. 12. ob 16. uri — jugoslovanski vojni film RDEČI UDAR.
14. 12. ob 19.30 — ameriški film

VELIKI VALČEK. Drama.

15. 12. ob 19.30 — ameriški film PRESTEJ SVOJE KROGLE. Western.

18. 12. ob 19.30 — francoski film VELIKI REVOLVERAŠI. Kriminalka.

20. 12. ob 19.30 in 21. 12. ob 16. uri — ameriški pustolovski film TARZANOV BOJ ZA ŽIVLJENJE.

21. 12. ob 19.30 — ameriški film DILLINGER. Kriminalka.

22. 12. ob 19.30 — francoski pustolovski film SKRIVNOST.

25. 12. ob 19.30 — ameriški film DUŠA ČRNEGA CHARLIJA. Western.

27. 12. ob 19.30 in 28. 12. ob 16. uri — ameriški film POLICIJA NEKAJ PRIKRIVA. Kriminalka.

28. 12. ob 19.30 — ameriški film ZARDOZ.

29. 12. ob 19.30 — španski film MOJA DRAGA SENJORITA. Drama.

Novice s Tehniške šole

V novembru je predavateljski zbor skupaj z učenci pregledal delo v prvem konferenčnem obdobju. Čeprav so bili prvi znaki zaskrbljujoči, je bila podoba na konferenci bolj zadovoljiva. Številke govore takole:

V drugem letniku je od štirinajstih učencev devet ocenjenih pozitivno (37,5%). Med negativno ocenjenimi sta dva s tremi in dva s kar štirimi negativnimi ocenami. Ti učenci bodo morali v prihodnje pokazati drugačen odnos do učenja. V razredu je

opazna sprememba v znanju in učenju, ker so odpadli najslabši učenci v prejšnjem letu, vendar so delovne (učne) navade in raven znanja še vedno nezadovoljive.

V tretjem letniku je od devetnajstih učencev deset pozitivno ocenjenih (52,63%). Znanje, pa tudi delovne navade so v tem razredu dokaj dobre. Učenci postajajo zavzeti za delo, ko polagoma prevladujejo strokovni predmeti, učenci pa podrobneje spoznavajo svoj prihodnji poklic.

Disciplina je dobra in smo s sedanjim stanjem kar zadovoljni.

Na konferenci so se predavatelji zavzeli proti kampanjskemu spraševanju pred konferenco, kar je vzročno povezano s kampanjskim učenjem. Posledice pa so znane: veliko nezadostnih ocen in neprimerne delovne navade.

F. TURŠIČ